

48. GENEL KURUL TOPLANTISI FEYYAZ BERKER’İ ANMA KONUŞMASI
BÜLENT ECZACIBAŞI
18 OCAK 2018, İSTANBUL

Feyyaz Bey’i Tanıyorsunuz...

TÜSİAD’ın değerli üyeleri,

Şimdi sizi bir an için 47 yıl öncesine, 1971 yılına götürmek istiyorum. Üyelerimizin pek azı o günlerde ülkemizin nasıl bir ortamda bulunduğunu hatırlarlar veya bilirler.

Sağ-sol çatışmaları, grevler, üniversitelerde boykotlar, terör eylemleri, soygunlar günlük haberler haline gelmişti. 12 Mart muhtırası o yıl verildi, iki defa hükümet istifa etti ve yeni hükümet kuruldu, yılın hemen tümü sıkıyönetim altında geçti. İsmet İnönü, “eşkiya sokağa hakim oldu” sözünü o yıl söylemişti. Türkiye’ye nefes aldırmayacak buhranlı bir on yılın henüz başlangıcında olduğumuzu o sırada bilmiyorduk.

Türkiye’de pek çok kişi gibi, Feyyaz Berker’in adını ben ilk defa o yıl duydum. Yurtdışında öğrenimimi sürdürüyordum, Türkiye’de olup biteni uzaktan izliyordum. Babam Nejat Eczacıbaşı bir keresinde, “TÜSİAD’ın kuruluşu tamamlandı. Müthiş bir başkanımız var, adı Feyyaz Berker” demişti.

“Müthiş başkan” sözü beni yıllarca etkiledi... Türkiye’de hüküm süren kaos ve çatışma ortamında kurulan işadamları derneğinin başında, saldırılara kahramanca karşı duran, kürsülerde yumruğunu sallayarak konuşmalar yapan, herkese haddini bildiren cengâver bir başkan imajı gözümde canlanıyordu.

Yıllar geçti, iş yaşamına girdim, TÜSİAD’a üye oldum, Başkan Feyyaz Berker’le tanıştım. Feyyaz Bey gerçekten müthişti, hem de çok müthişti, ama ilk başta kafamda oluşan imajla gerçek kişiliğinin hiçbir ilgisi yoktu. Feyyaz Bey bağırıp çağırmıyordu. Öfkelenmiyordu. Yüzü hep gülüyordu. Onun için kazanmak, mücadelede üstün çıkmak önemli değildi. Herkesin birden kazanması önemliydi. Feyyaz Bey için “karşı kamp” diye bir şey yoktu. Herkes Türkiye’nin iyiliğini istiyordu, sadece bakış açıları farklıydı. Feyyaz Bey yapıcıydı, uzlaştırıcıydı, birleştiriciydi. Ona hangi sorunumuzu açsak, “Peki ben ne yapabilirim?” diye soruyordu. O nedenle de, on yıllar boyunca, aklımıza ne soru takılsa Feyyaz Bey’in kapısını çaldık.

TESEV'in kuruluşu sırasında kendisini ziyaret ettiğimi hatırlarım. Vakfı bir düşünce üretim merkezi olarak yapılandırmak istiyorduk. Ancak aynı amaçla yola çıkan bir başka girişim daha vardı ve Feyyaz Bey o girişimin öncüleri arasındaydı. Kendisine görüşünü sorduğumda Feyyaz Bey hiç düşünmeden, "iki projeyi birleştirmek lazım, think-tank'leri yarıştıracak değiliz ya?!" dedi. Sonra da Vehbi Koç'un TÜSİAD'ın kuruluşu sırasındaki sözlerine atıfta bulunarak, "fikir üreten fabrikalar kurmakta üstümüze yoktur, ama fazlasına gerek yok" diye ekledi.

Feyyaz Bey yaptığı işlere tutkuyla sarılırdı. Projelerini heyecanla anlatır, içtenliği ile herkesi etkilerdi. Büyük bir Atatürk hayranı, hiç yorulmayan bir eğitim gönüllüsüydü. Yaşamı boyunca eğitim kurumlarına büyük hizmetler verdi. Tutkularından biri de hiç kuşkusuz TÜSİAD'dı. Kurucu başkanı olarak en zor dönemlerde dokuz yıl TÜSİAD'a başkanlık yaptı ve TÜSİAD'a damgasını vurdu.

TÜSİAD'ın meşhur gazete ilânları 1979'da, Feyyaz Bey'in başkanlığı sırasında verilmişti. İlânların yayınlanmasından beş ay sonra hükümetin istifa etmek zorunda kalmasını, Feyyaz Bey'in sınıf arkadaşı olan rahmetli Bülent Ecevit TÜSİAD ilânlarına bağlamıştı. Dünyanın en barışçı ve uzlaşmacı insanı Feyyaz Bey'i TÜSİAD başkanlığı boyunca en çok üzen olay herhalde bu olmuştu. Aslında ilânların amacı ekonomik krizi aşmak için TÜSİAD'ın görüşlerini duyurmaktı. Bu ilânların kopyalarını Feyyaz Bey hep elinin altında bulundurur, konu açılınca onları çıkarır, onların niçin, nasıl hazırlandığını yeniden anlatırdı. Konu aramızda sık tekrarlanan bir şakaya dönüşmüştü.

Birkaç yıl önce, hastalığının ilk dönemlerinde kendisini evinde ziyaret etmiştim. Bir ara bana, "Vehbi Bey'i, Nejat Bey'i, Sakıp Bey'i kaybettik" dedi. Sonra, "Ben de günün birinde onların yanına gideceğim. Ama onlarla bulduğumuz yerde TÜSİAD'ı kurarız, haberiniz olsun!" diye şaka yaptı. Ben de kendisine, "Allah gecinden versin Feyyaz Bey. Kurun, ama 'Feyyaz Bey hükümeti düşürmek için yeni arayışlara girdi' gibi yorumlar duyarsanız hiç şaşırmayın," demiştim.

TÜSİAD'ın sevgili gençleri,

Feyyaz Bey'le tanışmamış, hatta onu hiç görmemiş olabilirsiniz. Ama aslında onu çok iyi tanıyorsunuz. Çünkü TÜSİAD'ı biliyorsunuz. Hep yapıcı, hep iyimser, ilkelerinden hiç şaşmayan ama hiç kavga etmeyen, durmadan çalışan, araştıran, fikir geliştiren, çözüm öneren, Türkiye'nin yararlarını her şeyin üstünde tutan TÜSİAD, Feyyaz Berker'in TÜSİAD'ıdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.